

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
НАЦИОНАЛЕН ИСТОРИКО-АРХЕОЛОГИЧЕСКИ МУЗЕЙ
1
е-mail: info@ban.bg
Регистрационен индекс
262/06.03.12г.

СТАНОВИЩЕ

за научната продукция и научно-изследователската дейност
на гл. ас. д-р Красимир Ников, НАИМ-БАН,
от доц. д-р Милена Тонкова от НАИМ-БАН, председател на НЖ по конкурса
за заемане на академичната длъжност „доцент“ по специалност археология,
шифър 05.03.12. (специалност 2.2. история и археология), обявен за нуждите на
Секция за тракийска археология към НАИМ-БАН в ДВ бр. 83/25.10.2011 г.

По обявения в ДВ бр. 83/25.10.2011 г. конкурс за доцент за нуждите на Секция по тракийска археология единствен кандидат е д-р Красимир Ников, гл. асистент в секция за Тракийска археология при НАИМ-БАН.

Гл. ас. Красимир Ников е доктор по археология със защитена през 2000 г. дисертация на тема “Културни контакти на Южна Тракия с Егейския свят през ранната желязна епоха по данни на керамиката“. През 2003 г., след спечелен конкурс, заема длъжността научен сътрудник, по-късно главен асистент в Секция за тракийска археология при НАИМ при БАН. Той е хоноруван асистент в катедра „Археология“ при СУ „Св. Кл. Охридски“ повече от 10 години, а от 2010 г. е хоноруван асистент и във ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“. Владее английски и руски език. Бил е секретар на Секцията за тракийска археология, както и заместник научен секретар на НАИМ при БАН. През 2005 -2007 г. участва в редколегията на АОР. В разглеждания период е бил на специализация в Британския Археологически институт в Атина (през 2003 г.).

Гл. асистент, д-р Красимир Ников е ръководител, съръководител или член на различни археологически екипи през годините след защитата на своя дисертационен труд, като през 2011 г. е съръководител на обект „Древен златотобивен рудник от къснобронзовата и ранножелязната епоха в м. Ада тепе, Крумовград“ - едно мащабно, новаторско и много приносно археологическо проучване, за което двамата ръководители получиха наградата на Министерството на културата „Археолог на годината“ за 2011 г. За периода след защитата на дисертационния си труд Красимир Ников е ръководител и на теренните археологически проучвания при Кермен (2007 г., 2009 г.), Любимец (2000 г., 2006 г.), Созопол (2005 г.), Полски Градец (до 2004 г.), Знаменосец (2007 г.), Пет могили (2010-2011 г.). Заместник ръководител е на различни археологически обекти, сред които може да се спомене проучването на гетската столица „Хелис“ в резервата „Сборяново“ при Исперих, проучването на важното тракийско светилище при Малко Тръново, Чирпанско и др. В периода 2007-2010 г. е научен консултант на археологическите проучвания на още 7 археологически обекта.

Гл. ас. Красимир Ников е участвал в три научни изследователски проекта в периода 2005-2011 г., два от които са свързани с една от основните теми на неговите

научни интереси – проучването на ранните трако-гръцки контакти. За разглеждания период е взел участие в 10 научни конференции в България и в чужбина.

За периода след 2000 г. гл. ас. Кр. Ников представя общо 39 публикации, от които един приет за печат монографичен труд, 17 научни публикации (от които 6 студии), 18 отчета за теренни археологически проучвания публикувани в годишните АОР и др. Научните трудове на Кр. Ников са влезли в научно обръщение, както се вижда от автосправката на тяхното цитиране (над 90 цитирания).

Анализът на целия спектър от проблеми, свързани с появата и развитието на монохромната керамика в Тракия е сред водещите теми в проучванията на Красимир Ников. В тази област са и голяма част от неговите научни приноси. В различни научни разработки е изследвана появата, центровете на производство, формите и пътищата на проникване, формалното развитие, различните тенденции в украсата на монохромната керамика в Тракия. Изследването на тази категория съдове, работени на бързо колело, е по същество изследване на всички проблеми, свързани с прехода между ранножелязната и късножелязната епоха в Тракия, както и на въпросите за най-ранните трако-анатолийски и трако-елински контакти, към разрешаването на които научните трудове на Красимир Ников имат важен принос. Изследователският му интерес към тази тема е постоянен. Началото е поставено с публикацията му върху т. нар. еолийско букеро, посветена на най-ранните образци на монохромната керамика от Тракия и центровете на тяхното производство, които са потърсени в Еолия и Северозападна Анатолия. След 2000 г. на този проблем са посветени редица статии: върху трапезните амфори, върху керамичния комплекс от този вид от Асеновец, върху монохромната керамика от Тракия с анатолийски прототипи (съвместно изследване с Анелия Божкова), върху архаичната монохромна керамика от Карнобатско и др.

Представеният монографичен труд „Сивата монохромна керамика от Аполония. Към въпроса за нейния произход и първоначална поява (края на VII-VI в. пр. Хр.)“ е своеобразен връх в проучванията на Красимир Ников по тази тема. Той е резултат от професионализма на един прецизен проучвател и задълбочен изследовател, както и на неговия траен интерес към монохромната керамика. Монографията е посветена отново на появата и идентифицирането на центровете на производство на съдовете от тази категория, разгледани този път през призмата на керамичния комплекс от архаичната епоха от Аполония. Проучването му дава важна информация за най-ранния период на съществуване на града и става база за изясняване на контактите на гърците с тракийските центрове от вътрешността.

На най-ранните трако-елински контакти в Югоизточна Тракия от предколонизационния период и след това са посветени две важни изследвания (едната публикация е съвместна с Румяна Георгиева), основани на анализа на многобройните вносни гръцки съдове и други изделия на лукса, открити в района на Карнобат.

Друга основна проблематика в теренната работа и научните занимания на Красимир Ников, към която неговите открития и публикации имат съществен принос,

са ямните комплекси от желязната епоха в Тракия. Голяма част от теренните му проучвания са именно на обекти с такава характеристика. Публикувани са редица обекти и артефакти, анализирани са различни аспекти на тяхната хронология и интерпретация – пространствено разпределение и характер на структурите, хронология и атрибуцията на тези широко разпространени в Тракия „полета от ями“, определяни от голяма част от учените като ямни светилища. Прецизният анализ на керамичните комплекси от тези обекти (напр. в Полски градец и Овчарци), в голяма част от които монохромната керамика съжителства със съдове с украса, характерна за ранножелязната епоха, дава възможност на Красимир Ников да анализира механизма на прехода между двете фази на желязната епоха в Тракия.

Не мога да не подчертая оригиналността на изследването и големия принос на научните разработки на Красимир Ников в областта на проблемите на ранножелязната епоха. Произходът, формата и украсата на съдовете са обикновено само повод да се изследват важни хронологически или етнокултурни проблеми в даден микрорайон или в обширни части на Тракия, поставени в контекста на развитието на Егейския свят. Така например, авторът свързва разпространението на специфичния орнамент с изображения на птици върху съдове от ранножелязната епоха с представи, характерни за този обширен район във времето на масовото въвеждане на желязото в Тракия. В статията „Керамика, метал или текстил“ е предложен модел, който обяснява начините на пренасяне на информация през ранножелязната епоха. В няколко публикации авторът обосновава наличието на регионализъм в украсата на керамичните съдове и разглежда този факт като отражение на съжителството на различни племенни групи, като особено убедителен е този резултат в направеното напоследък изследване за Южна Тракия.

Познавам отблизо научните изследвания, теренната работа и изследователските възможности на гл. ас. Красимир Ников. Имам многогодишни лични впечатления от неговия висок професионализъм като теренен изследовател, както и като експерт в областта на проблемите на ранножелязната и началото на късножелязната епоха в Тракия. Смятам, че с научната си продукция, многообхватна теренна работа на археолог – изследовател, ръководител и експерт на различни теренни проучвания, с работата си като хоноруван университетски преподавател, популяризирайки своите достижения на редица научни форуми, д-р Красимир Ников изпълнява необходимите критерии за придобиване на академичната длъжност „доцент“ съгласно чл. 19 на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ на НАИМ-БАН. Това ми позволява убедено да препоръчам неговия избор на уважаемите членове на Научното жури.

София

4 март 2012 г.

.....
(Доц. д-р Милена Тонкова)